

Sygn. akt VII U 447/17

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 marca 2018 r. w Warszawie

sprawy (...) RACHUNKOWOŚCI Sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o ustalenie podstawy wymiaru składek

z udziałem K. K. (1) i B. N.

na skutek odwołania (...) RACHUNKOWOŚCI Sp. z o.o. z siedzibą w W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

z dnia 16 stycznia 2017 r., znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne B. N. jako osoby wykonującej na podstawie umowy o pracę na rzecz (...) RACHUNKOWOŚCI Sp. z o.o. w W. za okres od stycznia 2014 r. do lutego 2016 r. nie ulega podwyższeniu z tytułu wykonywanej pracy na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek KK (...) K. K. (1);
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz (...) RACHUNKOWOŚCI Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt i 00/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Dnia 21 lutego 2017 r. (...) **Rachunkowości Sp. z o.o. z siedzibą w W.**, działając za pośrednictwem swojego pełnomocnika, złożyło odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddziału w W. z dnia 16 stycznia 2017 r.

znak: (...)o stwierdzeniu podstawy wymiaru składek

na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne K. G.. Odwołujący wniósł o uchylenie decyzji w całości oraz o zasądzenie od ZUS kosztów postępowania.

W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik odwołującej się spółki wskazał, że u podstaw zaskarżonej decyzji legły błędne wnioski, które nie mają żadnego oparcia w materiale dowodowym. W toku postępowania wyjaśniającego Spółka zobowiązała swoich pracowników do udzielenia informacji dotyczących ewentualnego wykonywania pracy na rzecz Spółki w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z podmiotami trzecimi,

a z poczynionych ustaleń wynikało, że niektórzy pracownicy Spółki wykonywali na jej rzecz pracę w ramach stosunków cywilnoprawnych. Spółka zwróciła się również do (...) z prośbą o udzielenie podobnych informacji. Na tej podstawie dokonała korekt w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS za okres od stycznia 2013 r. do lutego 2016 r. i dokonała stosownych opłat. Pełnomocnik wyjaśnił również, że (...) wykonywała na rzecz Spółki usługi, zaś niektórzy spośród pracowników Spółki byli jednocześnie zleceniobiorcami (...), przy czym nie ma jednak żadnego dowodu potwierdzającego, że osoba ubezpieczona wykonywała pracę w ramach stosunku cywilnoprawnego na rzecz Spółki (odwołanie k. 2-5 a.s.). Sprawie nadano sygn. akt VII U 447/17 (k. 1 a.s.).

Ponadto dnia 21 lutego 2017 r. (...) Rachunkowości Sp. z o.o. z siedzibą w W. złożyło odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z dnia 16 stycznia 2017 r. znak: (...) o stwierdzeniu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne B. N.. W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik odwołującej się spółki powołał się na tożsamą argumentację jak w przypadku odwołania od decyzji ZUS z dnia 16 stycznia 2017 r. znak: (...) i wniósł o uchylenie skarżonej decyzji oraz o zasądzenie od ZUS kosztów postępowania (odwołanie k. 2-5 a.s. sygn. akt VII U 452/17). Sprawie nadano sygn. akt VII U 452/17 (k. 1 a.s. sygn. akt VII U 452/17).

W odpowiedzi na powyższe odwołania **Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.** wniósł o ich oddalenie oraz o zasądzenie od odwołującego się na rzecz organu rentowego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił, że w stanie faktycznym niniejszej sprawy ubezpieczone w okresie objętym zaskarżoną decyzją ZUS były pracownikami spółki oraz jednocześnie zawierały umowy cywilnoprawne z podmiotem trzecim, tj. K. K. (1) prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą KK (...) K. K. (1). Podobne umowy zlecenia zawierali z tym samym przedsiębiorcą także inni pracownicy Spółki. Pomiędzy Spółką a K. K. (1) nie doszło do zawarcia pisemnej umowy na wykonanie usług. Zgodnie z zeznaniami prezesa odwołującej się spółki firma (...) świadczy usługi głównie w zakresie wprowadzania dokumentów do systemów księgowych, a zakres prac wykonywanych w ramach umów zlecenie był ustalany każdorazowo w miesiącu. Zleceniobiorcy, będący jednocześnie pracownikami Spółki, wykonywali w ramach realizacji umów czynności w zakresie wprowadzania danych do systemu komputerowego, inwentaryzacji, kontroli stanów magazynowych, magazynowaniu dokumentów, a prace te były wykonywane po godzinach pracy w spółce. Wyłącznym beneficjentem tych prac był pierwotny pracodawca, tj. (...) Rachunkowości Sp. z o.o., co znajduje potwierdzenie w wyjaśnieniach pracowników uzyskanych w toku kontroli przeprowadzonej u ww. płatnika składek. W tych okolicznościach organ rentowy stwierdził, że ubezpieczone powinny podlegać normie prawnej art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych a ich wynagrodzenie osiągnięte z umowy cywilnoprawnej powinno zostać doliczone do podstawy wymiaru ich składek z tytułu zatrudnienia w Spółce, stosownie do dyspozycji art. 18 ust. 1a u.s.u.s. (odpowiedzi na odwołanie: k. 13-15 a.s. i k. 13-15 a.s. sygn. akt VII U 452/17).

Zarządzeniem z dnia 21 lipca 2017 r. sprawa o sygn. akt VII U 452/17 została połączona do sprawy o sygn. akt VII U 447/17 celem łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia oraz prowadzenia pod wspólną sygnaturą VII U 447/17 na podstawie art. 219 k.p.c. (k. 37 a.s. sygn. akt VII U 452/17 a.s.).

Na rozprawie w dniu 26 października 2017 r. pełnomocnik odwołującej się spółki oświadczył, że cofa odwołanie w zakresie ubezpieczonej K. G.. Postanowieniem z dnia 14 grudnia 2017 r. Sąd umorzył postępowanie w powyższym zakresie (k. 71-73 a.s.).

Zainteresowane **K. K. (1)** oraz **B. N.**, zawiadomione o toczącym się postępowaniu, nie złożyły wniosków dowodowych w sprawie (k. 22 a.s.).

sygn. akt VII U 452/17). Na rozprawie w dniu 21 marca 2018 r. zainteresowana K. K. (1) oświadczyła, że przyłącza się do stanowiska (...) (k. 65 i 75 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Rachunkowości Sp. z o.o. z siedzibą w W. powstało w 2002 roku.

W ramach działalności spółka zajmuje się prowadzeniem ksiąg podatkowych oraz zagadnieniami kadrowo-płacowymi. W skład zarządu spółki wchodzi G. K. oraz P. B., który jest wiceprezesem (odpis z KRS k. 7 a.s., zeznania P. B. k. 65-66 a.s.).

K. K. (1) prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...). W ramach swojej działalności zainteresowana zajmuje się między innymi archiwizowaniem danych, prowadzeniem inwentaryzacji magazynów oraz wprowadzaniem dokumentów komputerowych. Zainteresowana prowadzi działalność od października 2007 r., zatrudnia 3 pracowników na podstawie umowy o pracę. Firma zainteresowanej obsługuje kilkunastu klientów; jednym z kontrahentów firmy zainteresowanej jest (...) Księgowości, dla którego świadczy ww. usługi, w tym również wprowadzanie dokumentów księgowych do systemu. KK (...) i (...) nie mają sporządzonej pisemnej umowy o współpracy, a zakres i rodzaj prac jest ustalany każdorazowo w miesiącu i zależny m. in. od sytuacji kadrowej odwołującej się spółki (zeznania P. B. k. 65-66 a.s., zeznania K. K. (1) k. 66 a.s., protokoły przesłuchania w aktach kontroli).

Działalność gospodarcza K. K. (1) rozrastała się, związku z rozwojem firmy zainteresowana zaczęła szukać dodatkowych pracowników. W połowie 2015 roku zaczęła zwracać się do pracowników (...) z propozycją zatrudnienia na podstawie umowy zlecenie. Była to jej własna inicjatywa. Zainteresowana kierowała się tym, że знаła P. B. i uważała pracowników odwołującej się spółki za osoby zaufane (zeznania K. K. (1) k. 66 a.s., zeznania B. N. k. 67 a.s., protokoły przesłuchania w aktach kontroli).

Jedną z osób którym zainteresowana przedstawiła propozycję zatrudnienia była B. N.. B. N. pracuje w (...) Rachunkowości Sp. z o.o. od 1 grudnia 2006 r.

na stanowisku specjalisty do spraw kadrowo-płacowych. Początkowo zainteresowana została zatrudniona na umowę o pracę na okres próbny, od 28 lutego 2007 r. jest zatrudniona

na umowę o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem 3.000 zł brutto (zeznania P. B. k. 65-66 a.s., zeznania B. N.

k. 67 umowy o pracę k. 126-127 a.k.).

B. N. świadczyła na rzecz K. K. (1) pracę na podstawie umowy zlecenie na przełomie sierpnia 2015 roku i lutego 2016 roku. Wykonywała takie czynności jak naliczanie wynagrodzenia, wyliczenia dla ZUS. Pracę wykonywała w domu, przy użyciu laptopa otrzymanego od K. K. (1). Za wykonaną pracę zainteresowana otrzymywała z firmy (...) wynagrodzenie na rachunek bankowy (zeznania B. N. k. 67 a.s., zeznania K. K. (1) k. 66 a.s.).

Oprócz B. N., w powyższym okresie w KK (...) na podstawie umów zlecenie pracowali również inni pracownicy (...): M. B., P. G., P. K., T. G., E. R., P. Ś., A. W. oraz E. W. (zeznania K. K. (1) k. 66 a.s., zeznania B. N. k. 67 a.s., notatka służbowa k. 215 a.k., protokoły przesłuchania w aktach kontroli).

W trakcie trwania umów zlecenia zdarzało się, że pracownicy (...) Księgowości, którzy pracowali na rzecz KK (...) na umowach zlecenie, wykonywali zadania

dla klientów macierzystego pracodawcy, tj. (...). Miało to miejsce m. in.

w przypadku firmy (...), wówczas P. B. zwrócił się do K. K. (1) z prośbą o pomoc w zakresie kadrowo-płacowym przy obsłudze tej spółki. B. N. sporządzała również listę płac dla innego klienta (...), którym była 3-osobowa spółka (zeznania K. K. (1) k. 66 a.s., zeznania B. N. k. 67 a.s., zeznania P. B. k. 67-68 a.s.).

Pismem z dnia 30 maja 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. zawiadomił (...) Rachunkowości Sp. z o.o. o zamiarze wszczęcia kontroli

w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych składek, do których pobierania obowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Z przeprowadzonej kontroli organ rentowy sporządził w dniu 13 września 2016 r. protokół, w którym zawarto następujące wnioski:

- płatnik składek KK (...) K. K. (1) zawierała umowy zlecenia z osobami zatrudnionymi na podstawie umów o pracę z (...) Rachunkowości Sp. z o.o.: M. B., P. G., P. K., T. G., E. R., P. Ś., A. W. oraz E. W.
- praca na podstawie umów zleceń zawartych przez płatnika składek KK (...) wykonywana przez wymienionych była świadczona na rzecz płatnika składek (...) Rachunkowości Sp. z o.o., z którym osoby te pozostawały w stosunku pracy.
- (...) Sp. z o.o. w okresie od sierpnia 2015 r. do lutego 2016 r. zlecał wykonanie usług w zakresie wprowadzania dokumentów do systemów księgowych, archiwizacji dokumentów w firmie (...)
- płatnik składek (...) w dokumentach rozliczeniowych nie zadeklarował składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne od przychodu poszczególnych osób wykonujących umowy zlecenia na rzecz własnego pracodawcy.

(zawiadomienie z 30.05.2016 r. k. 1 a.k., protokół kontroli k. 219-239 a.k.).

W oparciu o ustalenia dokonane na podstawie protokołu kontroli Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał w dniu 16 stycznia 2017 r. decyzje w sprawie zaliczenia wynagrodzenia uzyskiwanego przez osoby zatrudniane na podstawie umów zlecenie w KK (...), będące jednocześnie pracownikami (...), do podstawy wymiaru składek tych składek uiszczanych przez odwołującą się spółkę. Na podstawie decyzji z dnia 16 stycznia 2017 r. nr (...) organ rentowy stwierdził, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne B. N. jako osoby wykonującej pracę na podstawie umowy zleceni e u płatnika składek KK (...) K. K. (1) i jednocześnie zatrudnionej na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) Rachunkowości Sp. z o.o. wynosi:

Miesiąc/rok	Podstawa wymiaru składek	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	
Ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe	Ubezpieczenie zdrowotne		
01-02/2014	6.185,71 zł	5.337,65 zł	480,39 zł
01-02/2015	6.778,02 zł	5.848,75 zł	526,39 zł
03-11/2015	5.593,00 zł	4.826,19 zł	434,36 zł
12/2015	6.185,71 zł	5.337,65 zł	480,39 zł

01-02/2016	6.778,02 zł	5.486,76 zł	526,39 zł
------------	-------------	-------------	-----------

(decyzje ZUS k. 291 i nast. a.k., decyzja ZUS z 16.01.2017 r. – akta rentowe B. N.)

Po zapoznaniu się z protokołem kontroli P. B. zwrócił się do K. K. (1) z prośbą, aby nie zatrudniała już więcej pracowników z jego firmy (zeznania P. B. k. 65-66 a.s., zeznania K. K. (1) k. 66 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o zebrany w toku postępowania materiał dowodowy, obejmujący dowody z zeznań stron oraz dokumentów załączonych do akt sprawy, akt rentowych oraz akt kontroli ZUS. Sąd dał wiarę wymienionym wyżej dowodom w całości, gdyż ich treść nie budziła zastrzeżeń. W ocenie Sądu zebrane w sprawie dowody były wiarygodne. Sąd dał wiarę zeznaniom stron, gdyż ich treść była spójna i korespondowała ze sobą wzajemnie oraz z pozostałym, zebrany w sprawie materiałem dowodowym.

W tych okolicznościach Sąd uznał zebrany materiał dowodowy za wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie w części dotyczącej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 stycznia 2017 r. znak: (...) było zasadne.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył kwestii podstawy wymiaru składek K. G.

i B. N. jako pracowników odwołującej się spółki (...) Sp. z o.o. Zakład Ubezpieczeń Społecznych na skutek przeprowadzonej kontroli ustalił, że K. G. i B. N., będące pracownikami (...) Rachunkowości Sp. z o.o., wykonywały w ramach umowy zlecenie zawartej z płatnikiem składek KK (...) K. K. (1) pracę na rzecz odwołującej się spółki, w związku z czym uzyskiwany przez nie z tego tytułu przychód powinien być doliczony do podstawy wymiaru składek wynikającej ze stosunku pracy łączącego zainteresowane z odwołującą się spółką na podstawie art. 8 ust. 2a i art. 18 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r.

o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778). W toku postępowania (...) Rachunkowości Sp. z o.o. cofnęła odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia

16 stycznia 2017 r. znak: (...)w przedmiocie ustalenia podstawy wymiaru składek K. G., tym samym przedmiotem rozpoznania przez Sąd było ustalenie, czy organ rentowy prawidłowo uwzględnił do podstawy wymiaru składek B. N. przychód uzyskiwany przez nią z tytułu wykonywanej umowy zlecenie.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2a u.s.u.s. za pracownika uważa się osobę pozostającą

w stosunku pracy, a także, w rozumieniu ustawy, osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Z kolei zgodnie z art. 18 ust. 1a u.s.u.s. w przypadku ubezpieczonych, o których mowa

w art. 8 ust. 2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło.

Celem wprowadzenia powyższych regulacji do ustawy systemowej było po pierwsze - ograniczenie korzystania przez pracodawców z umów cywilnoprawnych celem zatrudnienia własnych pracowników dla realizacji tych samych zadań, które wykonują oni w ramach łączącego strony stosunku pracy, by w ten sposób ominąć ograniczenia wynikające

z ochronnych przepisów prawa pracy i uniknąć obciążeń z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od tychże umów oraz po drugie - ochrona pracowników przed skutkami fluktuacji podmiotowej po stronie zatrudniających w trakcie procesu świadczenia pracy, polegającej

na przekazywaniu pracowników przez macierzystego pracodawcę innym podmiotom (podwykonawcom), którzy zatrudniają tych pracowników w ramach umów cywilnoprawnych w ogóle nieobjętych obowiązkiem ubezpieczeń społecznych (umowa o dzieło) lub zwolnionych z tego obowiązku w zbiegu ze stosunkiem pracy (zob. orzeczenia Sądu Najwyższego; uchwała z dnia 7 lutego 2017 r., II UK 693/15; uchwała z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09; wyrok z dnia 2 lutego 2010 r., I UK 259/09 oraz wyrok z dnia 18 października 2011 r.). Przyjmuje się, że cytowany przepis rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy o wykonywanie pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej przez osobę, która umowę taką zawarła z podmiotem trzecim, jednakże w ramach tej umowy cywilnoprawnej wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Kluczową zatem przesłanką, decydującą o uznaniu takiej osoby za pracownika w rozumieniu ustawy systemowej jest to, że będąc pracownikiem związanym stosunkiem pracy z danym pracodawcą, jednocześnie świadczy na jego rzecz pracę w ramach umowy cywilnoprawnej, zawartej z nim lub inną osobą.

W orzecznictwie wskazuje się, że przez wykonywanie pracy "na rzecz" pracodawcy w rozumieniu powołanego przepisu należy rozumieć "uzyskiwanie" przez pracodawcę "rezultatu pracy", w tym znaczeniu, że musi istnieć bezpośredni związek między korzyścią pracodawcy, która jest wymierna i związana z realizacją celów statutowych, a pracami wykonywanymi przez jego pracowników na podstawie umów cywilnoprawnych zawieranych z innym podmiotem (por. orzeczenia Sądu Najwyższego; uchwała z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09; wyroki z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 259/09 oraz z dnia 25 maja 2010 r., I UK 354/09).

"Praca wykonywana na rzecz pracodawcy" to praca, której rzeczywistym beneficjentem jest pracodawca, niezależnie od formalnej więzi prawnej łączącej pracownika

z osobą trzecią. Oznacza to, że bez względu na rodzaj wykonywanych czynności przez pracownika wynikających z umowy zawartej z osobą trzecią oraz niezależnie od tożsamości rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę i osobę trzecią, wystarczającą przesłanką zastosowania art. 8 ust. 2a u.s.u.s. jest korzystanie przez pracodawcę z wymiernych rezultatów pracy swojego pracownika, wynagradzanego przez osobę trzecią ze środków pozyskanych od pracodawcy na podstawie umowy łączącej pracodawcę z osobą trzecią.

Z punktu widzenia przepływów finansowych, to pracodawca przekazuje osobie trzeciej środki na sfinansowanie określonego zadania, stanowiącego przedmiot swojej własnej działalności,

a osoba trzecia, wywiązując się z przyjętego zobowiązania, zatrudnia pracowników pracodawcy. Wszystko to zaś ma na celu obniżenie kosztów zatrudnienia przez zastąpienie "oskładkowanego" wynagrodzenia za pracę "nieoskładkowanym" wynagrodzeniem

za wykonanie dzieła lub za wykonanie usług (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2017 r., II UK 693/15).

Użyty w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej zwrot "działać na rzecz" użyty został w innym znaczeniu niż w języku prawa, w którym działanie "na czyjąś rzecz" może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej (stosunku prawnego). Stosunkiem prawnym charakteryzującym się działaniem na rzecz innego podmiotu jest stosunek pracy, do którego istotnych cech należy działanie na rzecz pracodawcy (art. 22 k.p.). Również wykonujący zlecenie "działa na rzecz zleceniodawcy" (art. 734 i nast. k.c.).

W kontekście art. 8 ust. 2a ustawy systemowej zwrot ten opisuje zatem sytuację faktyczną, w której należy zastosować konstrukcję uznania za pracownika. Jest nią istnienie trójkąta umów, tj.:

- 1) umowy o pracę,
- 2) umowy zlecenia między pracownikiem a osobą trzecią,
- 3) umowy o podwykonawstwo między pracodawcą i zleceniodawcą.

Pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej na rzecz zleceniodawcy (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 grudnia 2012 r., III AUa 1031/12). W

kontekście regulacji art. 8 ust. 2a u.s.u.s. oznacza to, że w sytuacji, gdy pracownik wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy, na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią, płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne jest jego pracodawca, nie zaś osoba trzecia (por. ww. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2017 r., II UK 693/15 oraz z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09, także; wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2012 r., I UK 5/12; z dnia 22 października 2013 r., III UK 155/12; z dnia 6 lutego 2014 r., II UK 279/13; z dnia 3 kwietnia 2014 r., II UK 399/13).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy zważył, że prezentowane wyżej regulacje nie mają zastosowania. Bezspornym jest, że B. N. była pracownikiem (...) i jako pracownik tej spółki w okresie od sierpnia 2015 r. do lutego 2016 r. równoległe świadczyła pracę na podstawie umów zlecenie zawieranych z jednym z kontrahentów odwołującej się, mianowicie K. K. (1), prowadząc działalność gospodarczą pod firmą (...). Firma (...) co najmniej od kilku lat współpracowała z (...), przy czym podmioty te w żaden sposób współpracy tej nie sformalizowały i nie posiadały żadnej łączącej je umowy zlecenie, umowy o świadczenie usług bądź umowy innego rodzaju.

B. N. nie była jedynym pracownikiem (...), którego łączył z KK (...) stosunek umowy zlecenie – oprócz niej na tej podstawie K. K. (1) zatrudniała również co najmniej 8 innych osób zatrudnionych w odwołującej się spółce. Okoliczności te częściowo wypełniały więc hipotezę art. 8 ust. 2a u.s.u.s., przy czym dla zastosowania tej regulacji, uwzględniając prezentowane wyżej poglądy judykatury, konieczne było stwierdzenie, że B. N. wykonując pracę na podstawie umowy zlecenie zawartej z K. K. (2) w istocie świadczyła pracę na rzecz swojego macierzystego pracodawcy – (...), a więc, że mimo przedstawionego wyżej uregulowania stosunków prawnych między stronami rzeczywistym odbiorcą rezultatów pracy B. N., wykonywanej w ramach umowy zlecenia, była odwołująca się spółka. W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe prowadziło jednak do wniosku, że taka okoliczności nie miała miejsca.

Przed wszystkim z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby (...) otrzymywało jakiegokolwiek istotne korzyści na skutek pracy B. N. wykonanej w ramach umowy zlecenie. Zgodnie z tą umową zainteresowana miała wykonywać czynności związane z obliczaniem wynagrodzenia oraz składek dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jak również inne prace biurowe o charakterze rachunkowo-administracyjnym, w zależności od potrzeb KK (...). Sąd zważył, że zebrane w sprawie dowody nie pozwalają na stwierdzenie, aby rezultat tej pracy powstawał wyłącznie po stronie odwołującej się spółki. Przeciwnie, z zeznań K. K. (1) i B. N. wynika, że KK (...) świadczyła usługi na rzecz szerokiej gamy klientów, zaś odwołująca się spółka była jednym z nich. Co więcej, również z dowodów zebranych w trakcie kontroli przeprowadzonej przez ZUS nie wynika, aby B. N. wykonywała w ramach umowy zlecenie łączącej ją z KK (...) pracę na rzecz i korzyść odwołującej się spółki. Protokół kontroli bazuje w tym zakresie właściwie na zeznaniach (protokołach przesłuchania) pracowników odwołującej się, w których co prawda świadkowie dokonywali rozróżnienia pomiędzy poszczególnymi podmiotami, jednakże żadna z tych osób nie wskazała, aby beneficjentem pracy świadczonej w ramach umowy zlecenie w ostatecznym rozrachunku było (...). W swoich zeznaniach osoby te wskazywały na odrębność organizacyjną obu podmiotów w zakresie relacji z przełożonym, wydawania poleceń, zakresu powierzonych obowiązków, miejsca świadczenia pracy czy też wypłaty wynagrodzenia. Okoliczności te znajdowały potwierdzenie m. in. w zeznaniach B. N., która wskazywała, że otrzymywała zlecenie drogą e-mailową, zaś pracę wykonywała w domu, przy użyciu laptopa otrzymanego od K. K. (1). Całokształt tych okoliczności zdaniem Sądu świadczy raczej o odrębności działań obu podmiotów, nie daje zaś podstaw do stwierdzenia, że jakiegokolwiek czynności wykonane przez zainteresowaną w ramach umowy zlecenie miały odnieść korzyść po stronie jej pracodawcy.

Strony wskazywały co prawda, że w trakcie zatrudnienia B. N. na umowy zlecenie doszło do sytuacji, w której wykonywała ona czynności w związku z realizacją zlecenia przyjętego przez K. K. (1) od prezesa (...) P. B., a dotyczyło to sporządzenia listy płac na rzecz jednego z klientów odwołującej się, jednakże w ocenie Sądu zaistnienie takiej okoliczności nie może przesądzać o tym,

że B. N. pracując na umowie zlecenie faktycznie wykonywała prace na rzecz swojego pracodawcy. Na tle cytowanego wyżej orzecznictwa wyłania się bowiem wniosek,

że aby uznać, iż praca zleceniobiorcy jest wykonywana na rzecz pracodawcy konieczne jest stwierdzenie, że na skutek działań podejmowanych przez zleceniobiorcę ostatecznie wystąpiły korzyści po stronie pracodawcy. Zdaniem Sądu korzyści te nie muszą mieć charakteru wymiernego, lecz powinny być na tyle istotne, aby bez przeszkód można było stwierdzić, że pracownik wykonujący umowę zlecenie faktycznie działa na rzecz swojego pracodawcy, choć czynności z tym związane wykonuje w ramach stosunku prawnego,

który z pracodawcą go nie łączy. Nie każda korzyść osiągnięta przez pracodawcę w wyniku takich działań będzie istotna; w ocenie Sądu o takiej sytuacji może być mowa jedynie

w wtedy, gdy praca pracownika wykonywana w ramach umowy zlecenie zawartej

z podmiotem trzecim charakteryzuje się pewną stałością i ciągłością, jak również intensyfikacją działań, których rzeczywistym, ostatecznym celem jest powstanie korzyści

po stronie pracodawcy. Należy również zwrócić uwagę na kontekst celowościowy, jaki wyłania się z interpretacji przepisów art. 18 ust. 2a u.s.u.s., o której mowa powyżej, a który jest związany z zamiarem uzyskania większych korzyści z pracy wykonanej przez osoby zatrudniane przy jednoczesnym zamiarze uniknięcia wynikającego z tego obowiązku „oskładkowania” tej pracy w stosunku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W tych okolicznościach jednorazowe wykonanie czynności przez zleceniobiorcę z korzyścią dla swojego pracodawcy w skali miesiąca bądź też kilkumiesięcznego trwania stosunku cywilnoprawnego nie może zdaniem Sądu stanowić podstawy do stwierdzenia, że założeniem zawarcia umowy zlecenie było stałe świadczenie pracy na rzecz (...).

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy uznał odwołanie za zasadne. Zainteresowana B. N. wykonując umowy zlecenie zawierane z KK (...) faktycznie świadczyła pracę na rzecz tej firmy, nie zaś na rzecz zatrudniającego jej (...). Tym samym regulacja przewidziana w art. 8 ust. 2a u.s.u.s. nie znajdowała zastosowania na gruncie niniejszej sprawy, a w konsekwencji nie było podstaw do zaliczenia do podstawy wymiaru składek B. N. z tytułu zatrudnienia w odwołującej się spółce przychodu uzyskanego przez zainteresowaną z tytułu pracy na umowie cywilnoprawnej łączącej ją z KK (...) zgodnie z art. 18 ust. 1 i 1a u.s.u.s.

Odwołująca się spółka wносиła o uchylenie skarżonej decyzji, jednakże na tle przepisów Kodeksu postępowania cywilnego Sąd Okręgowy nie miał takiej możliwości. Zgodnie

z art. 477¹⁴ § 1 i 2 k.p.c. w sprawie wszczętej na skutek odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych sąd oddala odwołanie, jeżeli nie podstaw do jego uwzględnienia, zaś w przypadku jego uwzględnienia zmienia w całości lub w części zaskarżoną decyzję organu rentowego. W niniejszej sprawie Sąd uwzględnił odwołanie (...) jako zasadne, a w konsekwencji dokonał stosownej zmiany skarżonej decyzji w oparciu

o art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., o czym orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c., zasądzając

od organu rentowego na rzecz odwołującej się spółki kwotę 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustaloną w oparciu o § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu aktualnym na dzień wniesienia odwołania (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm.).

SSO Zbigniew Szczuka

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom ZUS i odwołującej się spółki.

K.S.